

PET/CT minden társadalmi csoportnak

2005 júliusa óta működik PET/CT berendezés Pozitron Diagnosztikai Kft. PET/CT Központnál. A magánbefektetők által, több mint kétmilliárd forintból, zöldmezős beruházásként létrehozott diagnosztikai központ eredményeiről Tombor Bálintot, a Központ igazgatóját kérdeztük.

H Igazgató úr, hogyan összegezné az elmúlt év teljesítményét?

– PET/CT-berendezésünk üzembe helyezése óta, az elmúlt egy évben több mint kétezer vizsgálatot végeztünk el. Március előtt a vizsgálatok még OEP finanszírozás nélkül zajlottak, ezért létrehoztunk egy közhasznú alapítványt, amely tavaly közel 600 rászoruló beteg számára tette lehetővé a PET/CT-vizsgálatot.

H Milyen támogatásokat tudnak szerezni és nyújtani?

– Elsősorban a K&H Bank, de több jelentősebb magyar vállalat is támogatja az alapítványt. Ezeket a kapcsolatokat igyekszünk folyamatosan bővíteni, elmélyíteni. Idén 200 vizsgálatot finanszíroz az alapítvány a rászorulóknak számára 50 százalékos mértékben, valamint részt veszünk kutatási projekteknél is. 30 betegen végzett gyógyszerhatékonysági vizsgálatot támogat az alapítványunk a Novartissal közösen. Emellett a Gyermekrák Alapítvánnyal együtt térítésmentesen végezzük a 18 év alatti beteg gyerekek PET/CT-vizsgálatát. A közelmúltban kötöttünk szerződést a Segítő Jobbal, a határon túliak egészségügyi ellátását támogató alapítvánnyal 200, határon túli beteg vizsgálatának 50 százalékos támogatására.

H Ki veszi igénybe a vizsgálatokat?

– Az elmúlt egy évben a több mint kétezer vizsgálat többsége magyar, de a közelmúltban Szerbiából, Romániából, Ukrajnából érkező pácienseknél is végez-

tünk vizsgálatot. Március óta társadalombiztosító befogadta az eljárást, így a vizsgálatok közel kétharmadát az OEP finanszírozza. A másik részét pedig az alapítványi finanszírozású, magánfinanszírozású vizsgálat, illetve a korai diagnosztika teszi ki. A vizsgálat európai összehasonlításban meglehetősen versenyképes, hiszen az 1000 euró alatti vizsgálati díj a legolcsóbbak közé tartozik. Tőlünk nyugatra a díj 60-100 százalékkal magasabb, de például Pozsonyban is 1500 euróba kerül egy PET/CT-vizsgálat.

H Milyen eredményeket hoztak a vizsgálatok?

– Statisztikáink alapján a betegeken elvégzett vizsgálatok esetében a PET/CT-45 százaléknál több daganatos elváltozást talált, mint a hagyományos képalkotó eljárások, és a betegek 25 százaléká-

nál kedvezőbb volt a diagnózis, mint a korábbi vizsgálatok eredményei; az esetek 30 százalékában ugyanazt tudtuk kimutatni, mint amit korábban is diagnosztizáltak... Mi egyre nagyobb igényt látunk a pontos, korrekt diagnózisra, és egyre inkább egyértelmű, hogy PET/CT-vizsgálat mind a kemotrapiás kezelés célzottabbá válásával, mind a sugárterápia, mind a műtéti beavatkozások esetében komoly segítséget jelent a kezelőorvosnak.

– H Mi a véleménye az OEP finanszírozásáról?

Az OEP első finanszírozási éve márciustól október 31-ig tart, ezalatt ezer vizsgálatot tudunk társadalombiztosítás által támogatottként elvégezni. Kötöttünk egy hétéves, hosszú távú megállapodást a biztosítóval, amely a második finanszírozási évben 2500, majd 2800, végül a hetedik évben 4000 PET/CT-vizsgálatot tesz lehetővé, 100 százalékos támogatással. Tapasztalataink alapján a vizsgálatok iránti igény már most is jóval nagyobb. Ezért létezik az alapítványi támogatás, bár a vizsgálatok közel egyharmada még mindig stabilan önfinszírozó.

– H Ki választja az önfinszírozást?

Egyrészt, akik korai diagnózist szeretnének elvégeztetni, másrészt a ténylegesen beteg páciensek, akik nem akarnak a várólistára kerülni, hanem minél hamarabb szeretnék igénybe venni a vizsgálatot.

H Milyen a kapcsolatuk a PET-bizottságokkal?

– Zökkenőmentes az együttműködésünk. A bizottságok kizárólag szakmai alapokon bírálják el a betegeket, bár meg kell küzdeniük a korlátokkal. Olyan indikációs lista alapján dolgoznak, ami a magyar populációban évente 25-30 ezer vizsgálatot igényelne, ezért a folyamatosan növekvő vizsgálati szám hamarosan rájuk is jelentős terhet róhat.

Tombor Bálint

H Minden társadalmi csoport megfordul önöknél?

– A vizsgálatot, a PET-bizottságok döntésétől függetlenül, szeretnénk minden társadalmi csoport számára elérhetővé tenni. Tisztában vagyunk vele, hogy a magyar társadalmon belül jelentős anyagi különbségek állnak fenn. Azon dolgozunk, hogy minél szélesebb körben megteremtjük a lehetőséget, hogy eljuthassanak hozzánk olyan páciensek is, akik számára indokolt a PET/CT-vizsgálat. A magyar egészségügy az állami szerepvállalás irányából dinamikusan halad a magántőke irányába, ezért nekünk is alkalmazkodnunk kell egy új finanszírozási struktúra kialakításához. Ennek része az is, hogy szinte az összes egészségpénztárral aktív szerződésünk van. Emellett a Budapest Bankkal a napokban írtunk alá egy olyan hitelkonstrukcióról szóló szerződést, amelyben a bank kedvező kamattal, alacsony törlesztő részlettel finanszírozza a betegek számára a vizsgálatot.

H Milyen tudományos együttműködések folynak?

– Komoly szakmai ambícióink vannak, ezért kötöttünk együttműködési megállapodást a Semmelweis Egyetemmel, amelynek keretében, mint akkreditált intézet bekapcsolódtunk a szakorvosképzésbe, az együttműködést hamarosan kiterjesztjük a graduális képzésre. Emellett van egy közös radiofarmakon kutatás-fejlesztési projektünk alma materemmel, a Szegei Tudományegyetemmel.

H Milyen területen?

– Elsősorban törzskönyvezési célú fejlesztésekről van szó. Jelenleg egyedül az FDG a törzskönyvezett radiofarmakon, emellett Debrecenben végeznek szén-metionin vizsgálatot. Magyarországon a radiofarmakonok is olyan törzskönyvezési eljárás alá esnek, mint a gyógyszerek, ennek pedig óriási költségei vannak. Nagyon sok olyan radiofarmakon létezik, amelyet mi szívesen törzskönyveznénk, de éves szinten 10-50 vizsgálatra van igény, ezért ezek kifejlesztése és törzskönyvezése szinte reménytelen feladat. De van néhány olyan farmakon is, amelyben komoly lehetőségek vannak, ilyen a szén-11-acetát, amely 20 perces felezési ideje miatt nem szállítható, és az agyi, vese, és máj vizsgálatokhoz tökéletesen al-

Siemens PET/CT a Pozitron Diagnosztikánál

kalmás, valamint a FET, azaz a fluor-etil-tirozin, aminek különböző primer agytumorkok kimutatásában van nagy jelentősége.

H Hogyan tervezik a továbblépést?

– Mindenféleképpen regionális szinten gondolkodunk. A közelmúltban nyílt egy biztató lehetőség. Július közepén aktív résztvevői voltunk egy magyar-román, PET/CT-vizsgálatokkal kapcsolatos kerekasztal megbeszélésnek, amelyen mindkét kormány adminisztratív és orvos szakmai képviselői is jelen voltak. A megbeszélés során körvonalazódott egy nagyváradi PET/CT-központ kialakításának terve. A konzultáció végén szóbeli ígéretet kaptunk, hogy az ottani egészségbiztosító befogadja a PET/CT-vizsgálatokat. Szeretnénk regionális szinten is továbblépni, amire kiváló lehetőség a román szakemberekkel való együttműködés.

H Az egy éves működés tapasztalatai alapján mi a véleményük a Siemens által szállított berendezésről?

– A Siemens nem csak egy PET/CT-berendezést, hanem komplett technológiát szállított: a teljes radiokémiát, az izotópok előállításához szükséges gyártóegységet, a ciklotront, a szintézisfűlkét, amellyel teljes mértékben zárt technológiai láncban tudjuk ellátni a PET/CT-berendezést. A kezdeti időszakban a ciklotronnal, a PET/CT-vel voltak olyan problémáink, amely miatt egy-két vizsgálati napot el kellett halasztani. Az elmúlt fél év-

ben viszont nem voltak ilyen jellegű gondjaink, zökkenőmentes a tevékenységünk. A Siemens Biograph Hi-rez 16 a Siemens legmodernebb terméke. Az új fejlesztésű LSO detektor kristályok érzékenysége olyan nagy, hogy fele annyi aktivitású izotóppal, rövidebb idő alatt tudjuk a vizsgálatokat elvégezni. Ez a tulajdonság költség-hatékonyasági szempontból is előnyös, de a páciens és a személyzet sugárterhelése szempontjából is alapvető fontosságú. Időközben megvásároltuk azokat az eszközöket is, amelyek a besugárzás tervezéshez szükségesek, és kompatibilisek a radioterápiai központokban, például az Országos Onkológiai Intézetben található sugárterápiás eszközök tervező egységeivel.

H Milyen az együttműködés a szállítóval?

– Egy együttműködés olyan, mint egy házasság. Akkor működik jól, ha a felek megbíznak egymásban, a felmerülő kérdésekre, problémákra közösen keresik a választ. A szállított berendezésekkel elégedettek vagyunk, és továbbra is számítunk a Siemens hathatós szakmai segítségére.

H Partnerként dolgoznak együtt a kecskeméti PET/CT-berendezésnél is?

– Igyekszünk szakmai segítséget nyújtani a kecskeméti PET/CT-beüzemelésével kapcsolatban, amelyet szintén a Siemens szállít. A kecskeméti küldöttség a közelmúltban járt nálunk. Ismereteink szerint augusztus közepén indul a PET/CT-éles üzeme, amelyhez tőlünk fognak vásárolni izotópot.

PÁLYAKÉP

Tombor Bálint 1996-ban végaz a Szegei Orvostudományi Egyetemen gyógyszerészként.

Az egyetem alatt kutatással foglalkozik, majd a végzést követően a Biorex gyógyszerkutató és fejlesztő cégnél helyezkedik el. Ezt követően két és fél évig Chicagóban, a Northwestern University-n kutat és tanít posztdoktori állásban. 2001-től Pharmacia, a Pfizer, majd a Bausch&Lomb munkatársa, különböző pozíciókban. 2005 augusztusa óta a Pozitron-Diagnosztika Központ igazgatója. Szabadidejében nemzetközi gazdasági diplomáciát tanul és vitorlázik.